

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 137/2025-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Petrom Belicom, advokátom, M. R. Štefánika 36, Martin, takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu bolo 13. februára 2025 doručené podanie advokáta sťažovateľa, v ktorom uvádza, že sa stotožňuje s priloženou, rukou sťažovateľa spísanou ústavnou sťažnosťou, ktorá sa podľa advokáta sťažovateľa týka porušenia práv sťažovateľa podľa čl. 3 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). K podaniu advokáta sťažovateľa je priložené plnomocenstvo, ktorým sťažovateľ splnomocnil advokáta na podanie ústavnej sťažnosti pre porušenie práv podľa čl. 3 a čl. 13 dohovoru. Z plnomocenstva a z podania advokáta nie je zrejmé označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým mali byť porušené práva sťažovateľa. Vyplýva z nich, že ústavná sťažnosť smeruje proti desiatim porušovateľom: vláde, ministerstvám vnútra a spravodlivosti, generálnej a krajskej prokuratúre, trom ústavom na výkon trestu, nemocnici pre obvinených a odsúdených a Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „ZVJS“).

2. K ústavnej sťažnosti sú priložené kópie dvoch rozhodnutí, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ vykonáva doživotný trest odňatia slobody a v rokoch 2023 a 2024 podal desiatky trestných oznámení na príslušníkov ZVJS, ktorí sa voči nemu mali dopustiť množstva skutkov, ktoré boli kvalifikované ako rôzne trestné činy. Tieto trestné oznámenia boli po vyšetrovaní uznesením vyšetrovateľky Úradu inšpekčnej služby z 8. novembra 2024 odmietnuté, keďže neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali protiprávnemu konaniu príslušníkov ZVJS. Sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľky bola odmietnutá uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne z 21. januára 2025.

3. Sťažovateľ v rukou spísanej ústavnej sťažnosti, ktorá má 37 strán, uvádza, že na ďalšie úkony, napríklad na to, aby mu advokát napísal 30-stranovú ústavnú sťažnosť, nemá peniaze. Zdôrazňuje však, že podľa Európskeho súdu pre ľudské práva v prípadoch zlého zaobchádzania sú lepšie sťažnosti napísané priamo obeťou, lebo ide o svedectvá z prvej ruky, a súd tak môže lepšie posúdiť, čo obeť prežívala a pociťovala.

4. Sťažovateľ je toho názoru, že nebolo vykonané riadne a účinné vyšetrovanie množstva jeho trestných oznámení, ktoré sa týkali 13 konaní príslušníkov ZVJS. Sťažovateľ tvrdí, že podal trestné oznámenia, ktoré sa týkali toho, že 19. októbra 2023 bol zbitý príslušníkmi ZVJS a potom mu nebolo poskytnuté liečenie jeho zranení; v rokoch 2010 až 2023 ho príslušníci ZVJS vydierali; po 19. októbri 2023 mu príslušníci ZVJS hrozili, aby nepodával trestné oznámenia; v rokoch 2012 až 2014 bol fyzicky napadnutý pri eskorte medzi ústavmi na výkon trestu; 21. januára 2017 bol napadnutý v eskortnej miestnosti, väzenskej sanitke a v nemocnici pre odsúdených; v rokoch 2017 až 2018 bol počas eskorty podrobený fyzickému násiliu; s ním vo výkone trestu bolo zle zaobchádzané tak, že bol izolovaný, spútaný pri každom opustení cely, umiestňovaný do kliecky a podobne; nebola mu vyplatená mzda za prácu vo výkone trestu; ZVJS mu v roku 2021 odmietlo užívať CD prehrávač a za povolenie užívať ho príslušníci ZVJS od neho žiadali úplatok. Sťažovateľ uvádza, že tiež neboli riadne vyšetrené jeho ďalšie trestné oznámenia.

5. Sťažovateľ pri každom jednom z 13 tvrdených zásahov do jeho práv zo strany príslušníkov ZVJS formuluje 13 návrhov na rozhodnutie ústavného súdu. Okrem čl. 3 a čl. 13 dohovoru bez bližšej argumentácie žiada vysloviť aj porušenie množstva ďalších formálne označených ústavných práv, a to nielen podľa dohovoru, ale aj Ústavy Slovenskej republiky a Charty základných práv Európskej únie. Okrem zrušenia uznesenia krajskej prokuratúry z 21. januára 2025 žiada pri každom jednom z 13 tvrdených zásahov priznať od viacerých z označených porušovateľov samostatne finančné zadostučinenie od 10 000 do 250 000 eur.

II.

6. Povinné zastúpenie advokátom v konaní pred ústavným súdom nie je samoúčelné. Vytvára procesný filter zachytávajúci nekvalifikované podania. Od doručenia plnomocenstva na zastúpenie advokátom v konaní o ústavnej sťažnosti môže sťažovateľ realizovať svoje dispozičné oprávnenia k ústavnému súdu výlučne prostredníctvom advokáta (III. ÚS 345/2014). Povinnosť byť zastúpený v konaní sa týka aj spísania ústavnej sťažnosti, ktorá je najdôležitejším úkonom v konaní (český ústavný súd Pl. ÚS 44/04).

7. Advokát sťažovateľa, ktorý od sťažovateľa prevzal povinnosť zastupovať ho v konaní o ústavnej sťažnosti, ústavnú sťažnosť nespísal. Len uviedol, že sa s ňou stotožňuje, a to napriek tomu, že bol splnomocnený na podanie ústavnej sťažnosti pre porušenie práv podľa čl. 3 a čl. 13 dohovoru proti bližšie neoznačenému právoplatnému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu. Advokát sťažovateľa sa tak vopred premyslene stal sprostredkovateľom podania ústavnej sťažnosti, ktorá nebola spísaná advokátom. Takéto formálne zastúpenie sťažovateľa nie je zastúpením, ktoré predpokladá § 34 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom. Ústavná sťažnosť je

podaná bez zastúpenia advokátom, nemá túto zákonom o ústavnom súde ustanovenú náležitosť, a preto bola podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

8. Povinnosť byť zastúpený advokátom v konaní o ústavnej sťažnosti nemožno obchádzať tak, že sťažovateľ formálne splnomocní advokáta na podanie ústavnej sťažnosti bez jasného vymedzenia, proti akému právoplatnému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu má ústavná sťažnosť smerovať, a následne tento advokát ústavnému súdu podá podanie, v ktorom uvedie, že sa stotožňuje s ústavnou sťažnosťou sťažovateľa, ktorá nebola spísaná ním ako zvoleným advokátom, ale samým sťažovateľom. Na tom nemení nič ani tvrdenie sťažovateľa, že lepšie sú sťažnosti napísané priamo obeťou, lebo ide o svedectvá z prvej ruky, a súd tak môže lepšie posúdiť, čo obeť prežívala a pociťovala. Žiadne osobitné prežívanie ujmy z ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyplýva.

9. Nebol dôvod zistený nedostatok ústavnej sťažnosti odstraňovať postupom podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Od každého sťažovateľom zvoleného advokáta možno očakávať, že po prevzatí zastúpenia na podanie ústavnej sťažnosti bude pracovať dostatočne odborne tak, aby nebol formálnym doručovateľom advokátom nespísaných ústavných sťažností osobitne potom, ako prevzal zastúpenie v konaní o ústavnej sťažnosti proti bližšie neoznačenému zásahu do základných práv a slobôd.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu